C/2024/6769

26.11.2024

P9_TA(2024)0115

Geavanceerde Kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds (resolutie)

Resolutie van het Europees Parlement van 29 februari 2024 over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Geavanceerde Kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds (COM(2023)0432 – C9-0467/2023 – 2023/0260R(NLE))

(C/2024/6769)

Het Europees Parlement,

— gezien het voorstel voor een besluit van de Raad (COM(2023)0432),

— gezien de ontwerp-geavanceerde kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds,

— gezien de gezamenlijke verklaring over de bepalingen inzake handel en duurzame ontwikkeling die zijn opgenomen in de Geavanceerde Kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds, die aan de Geavanceerde Kaderovereenkomst is gehecht,

— gezien de interim-handelsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Chili,

— gezien de Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en Chili, anderzijds ([1]), die op 1 maart 2005 in werking is getreden en zal worden vervangen door de Geavanceerde Kaderovereenkomst,

— gezien de Overeenkomst inzake de handel in wijn en de Overeenkomst inzake de handel in gedistilleerde dranken en gearomatiseerde dranken, die eerder een bijlage bij de Associatieovereenkomst vormden en nu in de Geavanceerde Kaderovereenkomst zullen worden opgenomen,

— gezien de onderhandelingsrichtsnoeren van 13 november 2017 voor de onderhandelingen over de gemoderniseerde associatieovereenkomst met Chili, uitgevaardigd door de Raad en gepubliceerd op 22 januari 2018,

— gezien zijn aanbeveling van 13 juni 2018 aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid over de gemoderniseerde associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Chili ([2]),

— gezien zijn aanbeveling van 14 september 2017 aan de Raad, de Commissie en de EDEO voor de onderhandelingen over de modernisering van de handelspijler van de Associatieovereenkomst EU-Chili ([3]),

— gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 20 juni 2023, getiteld “Betreffende een strategie voor economische veiligheid van de EU” (JOIN(2023)2020),

— gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 7 juni 2023, getiteld “Een nieuwe agenda voor de betrekkingen van de EU met Latijns-Amerika en het Caribisch Gebied” (JOIN(2023)0017),

— gezien de mededeling van de Commissie van 22 juni 2022, getiteld “De kracht van handelspartnerschappen: samen voor groene en rechtvaardige groei” (COM(2022)0409),

([1]) PB L 352 van 30.12.2002, blz. 3.
([2]) PB C 28 van 27.1.2020, blz. 121.
([3]) PB C 337 van 20.9.2018, blz. 113.

— gezien de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 1 december 2021, getiteld "De Global Gateway" (JOIN(2021)0030),

— gezien de mededeling van de Commissie van 18 februari 2021, getiteld "Evaluatie van het handelsbeleid – Een open, duurzaam en assertief handelsbeleid" (COM(2021)0066),

— gezien de mededeling van de Commissie van 11 december 2019, getiteld "De Europese Green Deal" (COM(2019) 0640),

— gezien zijn resolutie van 6 oktober 2022 over het resultaat van de herziening door de Commissie van het actieplan van 15 punten inzake handel en duurzame ontwikkeling ([4]),

— gezien zijn resolutie van 23 juni 2022 over de toekomst van het internationale investeringsbeleid van de EU ([5]),

— gezien de effectbeoordeling van 24 mei 2017 bij de Gezamenlijke aanbeveling voor een besluit van de Raad tot machtiging van de Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid om onderhandelingen te openen en te voeren over een gemoderniseerde associatieovereenkomst met de Republiek Chili (SWD(2017)0173),

— gezien de duurzaamheidseffectbeoordeling van 7 mei 2019 ter ondersteuning van de onderhandelingen over de actualisering van het handelsgedeelte van de associatieovereenkomst met Chili,

— gezien de verklaring naar aanleiding van de top tussen de EU en de Gemeenschap van Latijns-Amerikaanse en Caribische Staten (Celac) die plaatsvond in Brussel op 17 en 18 juli 2023,

— gezien de verklaring van Commissievoorzitter Ursula von der Leyen en de Chileense president Gabriel Boric van 14 juni 2023,

— gezien de resolutie ES-11/1 van de Algemene Vergadering van de VN van 2 maart 2022, getiteld "Agressie tegen Oekraïne",

— gezien het VN-Verdrag inzake biologische diversiteit en het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal van 2022,

— gezien het Raamverdrag van de VN inzake klimaatverandering (UNFCCC) en de Overeenkomst van Parijs, die op 12 december 2015 op de 21e Conferentie van de Partijen bij het UNFCCC is aangenomen,

— gezien de verklaring van de VN over de rechten van inheemse volkeren,

— gezien de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), met name IAO-Verdrag nr. 169 betreffende inheemse en in stamverband levende volken,

— gezien de conclusies van de bezoeken aan Chili van twee ad-hocdelegaties, namelijk van de Commissie buitenlandse zaken op 19 en 20 juni 2023 en van de Commissie internationale handel van 23 t/m 25 mei 2022,

— gezien het memorandum van overeenstemming tussen de Europese Unie en de Republiek Chili over een strategisch partnerschap inzake waardeketens voor duurzame grondstoffen, ondertekend in Brussel op 18 juli 2023,

— gezien de gezamenlijke verklaring van de ministers van Binnenlandse Zaken van de lidstaten van de Europese Unie en de voor veiligheid bevoegde ministers van de lidstaten van het Latijns-Amerikaans Comité voor binnenlandse veiligheid (gezamenlijke verklaring EU-Clasi) van 28 september 2023,

— gezien de nationale lithiumstrategie die de Chileense regering op 20 april 2023 heeft gepresenteerd,

— gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name titel V daarvan over het externe optreden van de Unie,

([4]) PB C 132 van 14.4.2023, blz. 99.
([5]) PB C 32 van 27.1.2023, blz. 96.

— gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en met name de artikelen 91, 100, lid 2, 207 en 212, in samenhang met artikel 218,

— gezien artikel 105, lid 5, van zijn Reglement,

— gezien het advies van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling,

— gezien het interimverslag van de Commissie buitenlandse zaken en de Commissie internationale handel (A9-0017/2024),

A. overwegende dat in het licht van de huidige internationale instabiliteit de EU haar partnerschappen met democratische en gelijkgestemde landen die haar waarden delen, nieuw leven moet inblazen om haar open strategische autonomie te versterken, haar toeleveringsketens te diversifiëren, de toegang tot kritieke grondstoffen te waarborgen en in alle multilaterale fora samen te werken om de op regels gebaseerde internationale orde te beschermen die berust op vrede, de rechtsstaat en duurzame ontwikkeling;

B. overwegende dat Chili en de EU partners zijn die nauw samenwerken bij de aanpak van regionale en mondiale uitdagingen, universele waarden delen, zoals democratie en mensenrechten, en nauwe culturele, menselijke, economische en politieke banden onderhouden; overwegende dat Chili een zeer belangrijke en betrouwbare partner van de EU is;

C. overwegende dat de gemoderniseerde Geavanceerde Kaderovereenkomst tussen de EU en Chili ("de overeenkomst") gemeenschappelijke waarden en beginselen bevordert, het potentieel heeft om de samenwerking tussen Chili en de EU aanzienlijk te versterken en uit te breiden naar nieuwe gebieden, en voorziet in wederzijdse ondersteuning om nieuwe mondiale uitdagingen aan te pakken;

D. overwegende dat er in het kader van de Global Gateway van de EU twee grote projecten met Chili worden uitgevoerd: het Team Europa-initiatief voor de ontwikkeling van hernieuwbare waterstof in Chili, met een initiële begroting van 225 miljoen EUR; en het initiatief voor de ontwikkeling van waardeketens voor de kritieke grondstoffen lithium en koper;

E. overwegende dat er op 28 september 2023 in Brussel een ministeriële bijeenkomst is gehouden tussen de EU en het Latijns-Amerikaanse Comité voor binnenlandse veiligheid (Clasi), waar Chili deel van uitmaakt, en dat op het einde van deze bijeenkomst een gezamenlijke verklaring is aangenomen over de noodzaak om de samenwerking op het gebied van veiligheid en de bestrijding van drugshandel te intensiveren;

F. overwegende dat de EU voor Chili de op twee na grootste handelspartner en de grootste bron van buitenlandse directe investeringen is; overwegende dat de Associatieovereenkomst tussen de EU en Chili, die sinds 2003 van kracht is, de bilaterale handel aanzienlijk heeft uitgebreid en nu moet worden gemoderniseerd om deze aan te passen aan internationale normen; overwegende dat de EU en Chili zich gezamenlijk inzetten voor de bevordering van een open, duurzaam, op regels en waarden gebaseerd multilateraal handelsstelsel waarin de Wereldhandelsorganisatie (WTO) centraal staat;

G. overwegende dat Chili een van de meest open economieën ter wereld is en sterk afhankelijk is van internationale handel; overwegende dat Chili een van de meest welvarende economieën van Latijns-Amerika heeft, maar dat de sociaal-economische ongelijkheid groot blijft;

H. overwegende dat uit de meest recente verslagen van de VN blijkt ([6]) dat het aandeel van Latijns-Amerika en het Caribisch gebied in de wereldwijde uitvoer van industrieproducten de afgelopen twintig jaar onder de 5 % bleef, waaruit blijkt dat de regio een aanhoudend en toenemend handelstekort in de uitvoer van industrieproducten heeft;

I. overwegende dat Chili enkele van de beste natuurlijke omstandigheden ter wereld heeft voor de productie van groene waterstof; overwegende dat de Chileense regering een ambitieuze strategie voor groene waterstof heeft aangenomen met als doel dat Chili een van de grootste producenten van groene waterstof ter wereld wordt;

J. overwegende dat lithium een strategische grondstof is; overwegende dat Chili de op een na grootste lithiumproducent ter wereld is en de grootste lithiumreserves ter wereld heeft; overwegende dat Chili reeds veruit de grootste lithiumleverancier van de EU is; overwegende dat Chili ook de grootste koperproducent ter wereld is; overwegende dat de Chileense regering een ambitieuze lithiumstrategie heeft aangenomen om de lithiumproductie van Chili te verhogen; overwegende dat het in het belang van zowel Chili als de EU is om Chili beter in staat te stellen zijn eigen binnenlandse industriële capaciteit in deze sector op te bouwen, met name door toegevoegde waarde te creëren door de binnenlandse verwerking en transformatie van grondstoffen;

K. overwegende dat de landbouw en mijnbouw belangrijke sectoren zijn voor de Chileense economie; overwegende dat uit de duurzaamheidseffectbeoordeling is gebleken dat de lithiumwinning in Chili geconcentreerd is in gebieden met waterschaarste, gebieden waar vooral plattelands- en inheemse gemeenschappen wonen; overwegende dat een ongecontroleerde en niet-duurzame toename van de mijnbouw- en landbouwproductie negatieve gevolgen kan hebben; overwegende dat deze risico's zorgvuldig moeten worden beheerst en nauwlettend in het oog moeten worden gehouden;

([6]) https://www.cepal.org/en/pressreleases/goods-exports-latin-america-and-caribbean-increase-20-2022-growth-down-previous-year; http://repositorio.cepal.org/handle/11362/48651.

L. overwegende dat het handels- en investeringsbeleid moet bijdragen tot het aanscherpen van de sociale, milieu- en dierenwelzijnsnormen en moet zorgen voor volledige eerbiediging van de grondrechten, met inbegrip van de rechten van lokale gemeenschappen en inheemse volkeren, het recht op voldoende voedsel en water en de rechten van landbouwers en andere mensen die in plattelandsgebieden werken; overwegende dat de EU-aanpak op het vlak van handel en duurzame ontwikkeling erop gericht is bij te dragen tot de doeltreffende uitvoering van de fundamentele IAO-arbeidsrechten en de Overeenkomst van Parijs;

M. overwegende dat de EU de bepalingen inzake investeringsbescherming heeft hervormd, het mechanisme voor de beslechting van geschillen tussen investeerders en staten heeft vervangen door het stelsel van investeringsgerechten (ICS) en multilaterale onderhandelingen over een investeringsgerecht heeft geopend, wat belangrijke stappen in de goede richting zijn voor een gemoderniseerd en duurzaam investeringsbeleid; overwegende dat het ICS de oude bilaterale investeringsbeschermingsverdragen die Chili met 16 EU-lidstaten heeft gesloten, zal vervangen;

N. overwegende dat de Raad de volledige onderhandelingsrichtsnoeren voor de overeenkomst openbaar heeft gemaakt, wat de eerste keer is voor een dergelijke overeenkomst met betrekking tot politieke en handelsaangelegenheden, en dat de Raad daarmee gehoor heeft gegeven aan de oproepen tot meer transparantie en een betere communicatie over de inhoud en doelstellingen van de onderhandelingen;

Biregionale samenwerking

1. benadrukt het geopolitieke belang van sterke biregionale betrekkingen tussen de EU en de landen van Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, en het politieke belang van robuuste bilaterale betrekkingen tussen de EU en Chili, onder meer op basis van de gemoderniseerde associatieovereenkomst; benadrukt het belang van de overeenkomst op geopolitiek vlak in het licht van de aanwezigheid van andere actoren, zoals China;

2. is ingenomen met de top EU-Celac van juli 2023 en de toezegging om dit strategische partnerschap verder te verdiepen op basis van gedeelde waarden en beginselen, alsook historische, taalkundige, culturele en sociale banden; benadrukt het belang van een regelmatige biregionale dialoog en waardeert de constructieve rol van Chili in deze biregionale dialoog, en ook op multilateraal niveau;

3. benadrukt dat de EU-strategie voor Latijns-Amerika en het Caribisch gebied snel moet worden uitgevoerd, op basis van gezamenlijke prioriteiten; onderstreept dat het belangrijk is de krachten te bundelen met Celac-landen om de vrede en veiligheid, de democratie, de rechtsstaat, mensenrechten en ontwikkeling te bevorderen en te waarborgen, en mondiale uitdagingen aan te pakken, zoals de klimaatverandering, de biodiversiteitscrisis, migratie, gendergerelateerd geweld en corruptie;

4. is ingenomen met de aankondiging van een financieel pakket van 45 miljard EUR ter ondersteuning van een rechtvaardige groene transitie, een inclusieve digitale transformatie, menselijke ontwikkeling en veerkracht op het gebied van gezondheid in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, en verheugt zich met name over de aanzienlijke vooruitgang in het project voor de ontwikkeling van het fonds voor groene waterstof in Chili; dringt aan op een snelle uitvoering van de investeringsagenda in het kader van de Global Gateway van de EU in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied op basis van de Team Europa-aanpak;

5. merkt op dat de steun van partners in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied met betrekking tot het stemmen in de Algemene Vergadering van de VN over de ongerechtvaardigde, niet-uitgelokte en illegale Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne zeer waardevol is geweest, en dat nog steeds is; is ingenomen met het feit dat Chili in de Algemene Vergadering van de VN vóór resoluties heeft gestemd waarin de Russische agressie tegen Oekraïne wordt veroordeeld; waardeert de humanitaire hulp van Chili aan Oekraïne en de bereidheid van Chileense specialisten om deel te nemen aan de ontmijning van het Oekraïense grondgebied; moedigt Chili aan zich aan te sluiten bij de beperkende maatregelen die door westerse landen tegen Rusland zijn genomen;

Politieke dialoog en sectorale samenwerking

6. benadrukt dat Chili voor de EU een belangrijke partner in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied is en democratische waarden en veel belangen met de EU deelt;

7. merkt op dat de Associatieovereenkomst tussen de EU en Chili van 2002 een succesverhaal is, aangezien deze heeft voorzien in een duidelijk rechtskader voor regelmatig overleg en besprekingen mogelijk heeft gemaakt met betrekking tot veel gebieden van gemeenschappelijk belang;

8. stelt met tevredenheid vast dat in de overeenkomst rekening is gehouden met veel van de aanbevelingen die het Parlement voorafgaand aan de onderhandelingen over de overeenkomst heeft gedaan;

9. is ingenomen met het feit dat parlementaire diplomatie wordt erkend als een pijler van de politieke dialoog met Chili; prijst de belangrijke rol van Chili in het Andesparlement en in de Euro-Latijns-Amerikaanse Parlementaire Vergadering;

10. beklemtoont hoe belangrijk het is, in het kader van de overeenkomst, dat alle inbreuken op de mensenrechten worden bestreden en dat er daadwerkelijk een einde wordt gemaakt aan alle vormen van discriminatie van inheemse volkeren, migrerende werknemers, personen met een handicap, lhbti'ers en andere kwetsbare personen; is ingenomen met het feit dat de overeenkomst robuuste bepalingen bevat inzake democratische beginselen, mensenrechten en de rechtsstaat; onderstreept hoe belangrijk het is dat de verbintenissen op het vlak van de mensenrechten afdwingbaar zijn;

11. wijst nogmaals op het belang van de bescherming van de rechten van inheemse volkeren in overeenstemming met internationale overeenkomsten zoals de VN-Verklaring over de rechten van inheemse volkeren en IAO-Verdrag nr. 169, alsook de eerbiediging van de vrije, voorafgaande en geïnformeerde toestemming van lokale gemeenschappen en inheemse volkeren;

12. benadrukt dat het belangrijk is sociale en milieunormen te hanteren en te handhaven; beklemtoont in dit verband de cruciale rol van onder andere mensenrechtenverdedigers en klokkenluiders die moet worden beschermd;

13. onderstreept dat de overeenkomst het potentieel heeft om de samenwerking tussen Chili en de EU aanzienlijk te versterken en uit te breiden naar nieuwe gebieden, gaande van cybercriminaliteit en de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering tot samenwerking op het vlak van polaire aangelegenheden;

14. is ingenomen met het feit dat de overeenkomst voorziet in versterkte politieke samenwerking op het gebied van buitenlandse en veiligheidskwesties in het licht van geopolitieke uitdagingen, met name in de strijd tegen de verspreiding van massavernietigingswapens;

15. onderstreept dat samenwerking met internationale partners een belangrijke pijler van de veiligheids- en defensieagenda van de EU is; is ingenomen met de start van de bilaterale veiligheids- en defensiedialoog tussen de EU en Chili; dringt aan op een nauwere samenwerking met Chili op het gebied van defensie en veiligheid, onder meer in het kader van het strategisch kompas; waardeert het dat Chili sinds 2004 deelneemt aan de militaire crisisbeheersingsoperatie in Bosnië en Herzegovina (operatie Althea);

16. wijst erop dat de partijen zijn overeengekomen samen te werken en van gedachten te wisselen op het gebied van reguliere en irreguliere migratie; is van mening dat de uitwisseling van beste praktijken een zeer nuttig instrument is; merkt op dat Chili een belangrijke bestemming is voor migranten uit andere Latijns-Amerikaanse landen, met name Venezuela; is zich bewust van de inspanningen van de Chileense regering voor de succesvolle integratie van migranten; erkent de belangrijke rol van Chili als tijdelijk voorzitter (President Pro Tempore) van het Quito-proces bij het coördineren van een regionale respons op de Venezolaanse migratiecrisis;

17. is bezorgd over de stijging van de georganiseerde misdaad en drugshandel in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, de steeds prominentere drugshandel in Chili en de ongekende hoeveelheden illegale drugs die vanuit de regio naar de EU worden gesmokkeld; dringt erop aan de biregionale samenwerking aanzienlijk op te voeren in de strijd tegen deze bedreigingen; acht het van belang dat de overeenkomst bepalingen bevat over samenwerking in de strijd tegen georganiseerde misdaad en drugshandel, om te komen tot een geïntegreerde, empirisch onderbouwde en doeltreffende aanpak;

18. beklemtoont dat zowel de EU als Chili zich ertoe hebben verbonden uiterlijk in 2050 klimaatneutraal te worden; is ingenomen met de toezegging om de samenwerking bij de bestrijding van de klimaatcrisis in het kader van het VN-Raamverdrag inzake klimaatverandering te versterken en de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering effectief uit te voeren, en daarnaast nauwer samen te werken op het gebied van milieubescherming en duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen, onder meer in het kader van het VN-Verdrag inzake biologische diversiteit; benadrukt dat deze toezeggingen moeten worden vertaald in concrete maatregelen als onderdeel van de uitvoering van de overeenkomst;

19. erkent het belang van samenwerking op het gebied van civiele satellietnavigatie, aardobservatie en andere activiteiten in de ruimte; steunt de activiteiten van het regionale Galileo-informatiecentrum in Chili, dat lokale en regionale satelliet-navigatie-initiatieven monitort, potentiële markten en belanghebbenden in kaart brengt en gebruikers ondersteunt bij de ontwikkeling van nieuwe toepassingen door middel van samenwerking tussen de Latijns-Amerikaanse en Europese industrie; verheugt zich over de recente aankondiging van de uitrol van een regionale Copernicusstrategie in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, met inbegrip van een regionaal Copernicusdatacentrum in Chili;

20. is ingenomen met het potentieel voor verdere verdieping van de samenwerking op het gebied van wetenschappelijk onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie, jeugd en cultuur;

21. waardeert de toezegging om de IAO-verdragen te eerbiedigen en informatie uit te wisselen over methoden voor het meten van armoede ter ondersteuning van empirisch onderbouwde beleidsmaatregelen; moedigt de uitwisseling van beste praktijken aan gezien de grote inkomensongelijkheid in Chili;

22. is opgetogen over de hoognodige gezamenlijke inzet voor de verwezenlijking van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties en de bijbehorende duurzameontwikkelingsdoelstellingen, aangezien deze van cruciaal belang zijn om de huidige uitdagingen aan te pakken zonder iemand aan zijn lot over te laten;

Handels- en investeringspijler

23. juicht de overeenkomst toe als een belangrijk signaal ter ondersteuning van open, eerlijke en op regels en waarden gebaseerde handel, in een tijd van toenemende economische versnippering en protectionisme; is van mening dat de overeenkomst beide partijen ten goede zal komen en zal bijdragen tot het bevorderen van economische ontwikkeling op lange termijn, het scheppen van werkgelegenheid, diversificatie en productieprocessen met toegevoegde waarde;

24. prijst het ambitieuze en alomvattende karakter van de handels- en investeringspijler van de overeenkomst, die inspeelt op de prioriteiten die zijn vastgesteld in de aanbeveling van het Parlement van 14 september 2017 ([7]); merkt op dat met deze overeenkomst 99 % van de tarieflijnen volledig wordt geliberaliseerd en meer dan 95 % van de handel tussen de EU en Chili vrijgesteld zal zijn van invoerrechten; is ingenomen met het feit dat de overeenkomst is gemoderniseerd op basis van de WTO-Overeenkomst inzake handelsfacilitatie; benadrukt in dit verband dat het cruciaal is om bij de uitvoering van de overeenkomst onnodige administratieve lasten te vermijden en de uitvoerprocedures te vereenvoudigen;

25. verheugt zich over het feit dat het hoofdstuk over handel en duurzame ontwikkeling ambitieuze en bindende toezeggingen op het gebied van milieu- en arbeidsnormen bevat; betreurt echter dat de overeenkomst nog niet volledig is afgestemd op de nieuwe EU-aanpak op het gebied van handel en duurzame ontwikkeling;

26. merkt op dat de EU en Chili, in de gezamenlijke verklaring over handel en duurzame ontwikkeling die aan de overeenkomst is gehecht, zich ertoe verbinden om op het moment van inwerkingtreding van de interim-handelsovereenkomst de bepalingen over handel en duurzame ontwikkeling die in de overeenkomst zijn opgenomen te herzien; onderstreept hoe belangrijk een ambitieuze herziening is om de overeenkomsten in overeenstemming te brengen met de doelstellingen van de Europese Green Deal en de EU-hervormingsvoorstellen op het gebied van handel en duurzame ontwikkeling, zoals uiteengezet in de mededeling van de Commissie van 2022, getiteld "De kracht van handelspartnerschappen: samen voor groene en rechtvaardige groei", waarmee bepalingen zouden worden toegevoegd ter versterking van het handhavingsmechanisme van het hoofdstuk over handel en duurzame ontwikkeling, met inbegrip van de mogelijkheid om een nalevingsfase toe te passen en handelssancties als laatste redmiddel op te leggen wanneer de Overeenkomst van Parijs of de fundamentele beginselen en rechten op het werk van de IAO niet worden nageleefd;

27. verwacht dat de herziening wordt uitgevoerd binnen de in de gezamenlijke verklaring gestelde termijn en na zinvol overleg met alle belanghebbenden; verzoekt de Commissie het Parlement ten volle te informeren over de herzieningsprocedure, overeenkomstig haar verplichtingen uit hoofde van artikel 218, lid 10, VWEU, en ten volle rekening te houden met eventuele opmerkingen van het Parlement;

28. merkt op dat beide partijen zich er in de gezamenlijke verklaring toe verbinden de mogelijkheid te overwegen om in het kader van de herziening van de bepalingen inzake handel en duurzame ontwikkeling de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering op te nemen als een essentieel onderdeel van de overeenkomst;

29. benadrukt dat een stappenplan voor de uitvoering met concrete doelen en termijnen, opgesteld in overleg met het maatschappelijk middenveld, een nuttig instrument zou zijn om uitdagingen op het gebied van handel en duurzame ontwikkeling aan te pakken;

30. is verheugd over de toezegging van de partijen om, in overeenstemming met hun respectieve verplichtingen in het kader van de IAO, bij de uitbouw van de internationale handel te streven naar waardig werk voor iedereen, met name voor vrouwen, jongeren en personen met een handicap;

([7]) Aanbeveling van het Europees Parlement van 14 september 2017 aan de Raad, de Commissie en de EDEO voor de onderhandelingen over de modernisering van de handelspijler van de Associatieovereenkomst EU-Chili (PB C 337 van 20.9.2018, blz. 113).

31. is ingenomen met de erkenning van de kennis en praktijken van inheemse volkeren in het hoofdstuk over handel en duurzame ontwikkeling; betreurt echter dat er niet expliciet wordt verwezen naar IAO-Verdrag nr. 169 en het VN-beginsel van vrije, voorafgaande en geïnformeerde instemming dat is verankerd in de VN-Verklaring over de rechten van inheemse volkeren, waarmee de rechten van inheemse volkeren in handelsrelaties worden gewaarborgd;

32. is ingenomen met het feit dat voor het eerst in een EU-handelsovereenkomst een specifiek afzonderlijk hoofdstuk is opgenomen over handel en gender waarin wordt erkend hoe belangrijk het is om een genderperspectief te integreren in de bevordering van inclusieve economische groei, en hoe cruciaal genderresponsieve beleidsmaatregelen in dit verband kunnen zijn; pleit er nadrukkelijk voor een aantal bindende toezeggingen op te nemen om belemmeringen voor vrouwen weg te nemen en de discriminatie van vrouwen uit te bannen, gendergelijkheid en de positie van vrouwen te verbeteren en ervoor te zorgen dat internationale handel iedereen ten goede komt; is groot voorstander van de toezegging om genderoverwegingen te integreren in alle beleidsmaatregelen en instrumenten en van de gezamenlijke verbintenis om de verplichtingen krachtens het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen daadwerkelijk uit te voeren en om de vijfde duurzameontwikkelingsdoelstelling inzake gendergelijkheid te verwezenlijken; verwacht van de Commissie dat zij in alle toekomstige handelsbesprekingen op dit precedent voortbouwt;

33. neemt kennis van de afschaffing van de invoerrechten op EU-uitvoer, waardoor 99,9 % van de uitvoer nu vrij is van invoerrechten, wat gunstig kan zijn voor Europese producenten van hoogwaardige agrovoedingsproducten; is ingenomen met het feit dat de tariefcontingenten voor rund- en schapenvlees (beide gevoelige producten) niet langer een automatische jaarlijkse verhoging omvatten maar in plaats daarvan een vast bedrag, waardoor in de toekomst een stabielere markttoegang voor Chileense vleesproducten zal worden gewaarborgd; verzoekt de Commissie haar cumulatieve effectbeoordeling van de gevolgen van alle handelsovereenkomsten voor de landbouwsector in de EU bij te werken en met name de agrarische elementen van de overeenkomst te evalueren, alsook concessies in het kader van andere bestaande en geplande handelsregelingen, om de buitensporige accumulatie ervan te voorkomen;

34. neemt kennis van de geleverde inspanningen ter bescherming van gevoelige landbouwproducten uit de EU, zoals vlees (rundvlees, gevogelte, varkens- en schapenvlees), bepaalde groenten en fruit (bv. knoflook, appelsap en druivensap) en olijfolie door een beperkte en gecontroleerde toegang op te leggen voor zeer gevoelige producten aan de hand van tariefcontingenten en door suiker en bananen volledig uit te sluiten van handelsliberalisering om de productie in de EU te beschermen;

35. stelt vast dat de overeenkomst aanvullend voorziet in de bescherming van 216 geografische aanduidingen voor landbouwproducten uit de EU en 18 geografische aanduidingen voor landbouwproducten uit Chili, bovenop de bestaande overeenkomsten inzake wijnen en gedistilleerde dranken, die voorzien in de bescherming van 1745 geografische aanduidingen voor wijn uit de EU en 257 geografische aanduidingen voor gedistilleerde dranken en gearomatiseerde wijnen uit de EU; benadrukt dat de door de EU en Chili overeengekomen uitbreiding van geografische aanduidingen een belangrijke stap vooruit is voor de bescherming van geografische aanduidingen van de EU op mondiaal niveau; vraagt de Commissie de doeltreffende handhaving van de regels voor de bescherming van geografische aanduidingen voor EU-producten in Chili te waarborgen en te overwegen de lijst van beschermde producten met een geografische aanduiding uit te breiden;

36. verheugt zich over het feit dat in de overeenkomst van een speciaal hoofdstuk wordt opgenomen over duurzame voedselsystemen ter bevordering van bilaterale en internationale samenwerking met betrekking tot een duurzaam voedselsysteem, alsmede bepalingen inzake dierenwelzijn, de strijd tegen voedselverspilling, de geleidelijke afschaffing van het gebruik van antibiotica, de duurzaamheid van de voedselketen en pesticiden; neemt met name kennis van de hernieuwde wederzijdse toezeggingen om het gebruik van antibiotica als groeibevorderaar dat sinds 2018 in Chili wordt toegepast, geleidelijk af te schaffen; verzoekt de Commissie met klem ten volle gebruik te maken van de bepalingen over samenwerking in dat hoofdstuk en de uitwisseling van informatie over innovatieve landbouwpraktijken te vergemakkelijken, zodat het hoofdstuk niet minder ambitieus is dan de duurzaamheidsinspanningen van de EU op het gebied van wetgeving inzake biodiversiteit, milieubescherming en beperking van de klimaatverandering; beklemtoont dat bij deze samenwerking ook moet worden gestreefd naar de doelstellingen van het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal dat is aangenomen in het kader van het VN-Verdrag inzake biologische diversiteit, waarin onder meer de mondiale doelstelling is opgenomen om vóór 2030 “het algehele risico van pesticiden en zeer gevaarlijke chemicaliën met ten minste de helft te verminderen”;

37. is van mening dat het handelsbeleid van de EU ertoe moet bijdragen om samen de strengste normen te halen en te handhaven op het gebied van voedselveiligheid, milieu, dierenwelzijn, sociale en mensenrechten; verzoekt het Subcomité duurzame voedselsystemen tussen de EU en Chili om daartoe een ambitieus samenwerkingsplan te ontwikkelen;

38. verheugt zich over het feit dat in de overeenkomst het mechanisme voor één entiteit is opgenomen omdat zo wordt vermeden dat elke lidstaat een protocol moet ondertekenen om agrovoedingsproducten naar Chili uit te voeren, en hierdoor het totale potentieel van de overeenkomst wordt verbeterd en onnodige lasten en kosten worden beperkt; dringt erop aan dat deze maatregel wordt opgenomen in toekomstige handelsovereenkomsten;

39. spoort de EU en Chili ertoe aan bilaterale of multilaterale samenwerking te overwegen om te komen tot duurzame en milieuvriendelijke productiepraktijken en de uitwisseling van optimale werkmethoden op het gebied van onderzoek, innovatie en technologische ontwikkeling; is verheugd over het voornemen van beide partijen om expertise uit te wisselen over de vaststelling en uitvoering van normen op het gebied van dierenwelzijn;

40. verzoekt de Commissie en de lidstaten te zorgen voor een gelijk speelveld voor alle landbouw-, visserij- en aquacultuurproducten die in de Unie in de handel worden gebracht, ongeacht hun oorsprong, met inbegrip van producten die afkomstig zijn uit Chili; benadrukt dat het belangrijk is de beleidscoherentie van EU-initiatieven te verbeteren, met name wat betreft handel, duurzame ontwikkeling, milieubescherming, industriebeleid, visserij en landbouw;

41. is ingenomen met het feit dat de overeenkomst een reeks maatregelen bevat die zowel de EU als Chili moeten nemen ter ondersteuning van de inspanningen om illegale, ongemelde en ongereglementeerde visserijpraktijken (IOO-visserij) te bestrijden en om de handel in producten van IOO-visserij tegen te gaan; is voorts verheugd over het feit dat zowel de EU als Chili zich onlangs hebben aangesloten bij de verbintenis van de alliantie voor actie tegen IOO-visserij (IUU Fishing Action Alliance Pledge), met het oog op ambitieuze doelstellingen en maatregelen in de strijd tegen IOO-visserij;

42. is ingenomen met het feit dat de ultraperifere gebieden in aanmerking zijn genomen in de bilaterale vrijwaringsmaatregelen van de overeenkomst;

43. verwacht dat de bepalingen inzake liberalisering van investeringen en investeringsbescherming een verdere stimulans zullen vormen voor duurzame investeringen in beide richtingen, door ervoor te zorgen dat investeerders van beide kanten kunnen rekenen op een eerlijke en niet-discriminerende behandeling; benadrukt dat investeringen rechtszekerheid, vertrouwen en voorspelbaarheid vereisen; beklemtoont dat de bepalingen over investeringsbescherming in overeenstemming zijn met de nieuwe aanpak van de EU inzake investeringsbescherming, die moet zorgen voor een passend evenwicht tussen investeringsbescherming en het recht van regeringen om regels op te stellen in het algemeen belang; herinnert eraan dat in een gezamenlijke interpretatieve verklaring wordt bevestigd dat de partijen het erover eens zijn dat de bepalingen inzake investeringsbescherming moeten worden uitgelegd en toegepast met inachtneming van hun verbintenissen in het kader van de Overeenkomst van Parijs, en wordt verduidelijkt dat investeerders mogen verwachten dat de EU en Chili maatregelen zullen nemen om de klimaatverandering tegen te gaan; merkt op dat de in de overeenkomst vastgestelde geschillenbeslechtingsprocedures het stelsel van investeringsgerechten van de EU volgen, met een permanent, onafhankelijk en onpartijdig gerecht van eerste aanleg en een beroepsinstantie; benadrukt dat de bepalingen inzake investeringsbescherming moeten worden uitgevoerd en verder moeten worden verbeterd overeenkomstig de aanbevelingen van het Parlement in zijn resolutie van 23 juni 2022 over de toekomst van het internationale investeringsbeleid van de EU;

44. is ervan overtuigd dat de nieuwe verbintenissen betreffende toegang tot de markt voor diensten zowel voor Europese als Chileense ondernemingen nieuwe zakelijke kansen zullen creëren, ook voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's); merkt op dat de overeenkomst een geavanceerd hoofdstuk over digitale handel bevat om de elektronische handel te vergemakkelijken en klanten online te beschermen;

45. benadrukt dat de overeenkomst het recht van regeringen om in het algemeen belang regels vast te stellen onverlet laat, bijvoorbeeld om de volksgezondheid, consumenten of het milieu te beschermen; wijst erop dat het recht van regeringen om regels vast te stellen niet beperkt is tot deze gebieden; beklemtoont dat de overeenkomst het recht van de overheid waarborgt om openbare diensten zoals onderwijs, gezondheidszorg en watervoorziening in stand te houden of particulier verleende diensten opnieuw te nationaliseren;

46. benadrukt dat Europese en Chileense bedrijven zullen kunnen profiteren van een betere toegang tot de markten voor overheidsopdrachten voor goederen, diensten en werk op (sub-)centraal niveau; wijst op de aangescherpte transparantievereisten; verheugt zich over het feit dat de overeenkomst de aanbestedende entiteiten de mogelijkheid biedt om tijdens de hele aanbestedingsprocedure rekening te houden met sociale en milieuoverwegingen;

47. is ingenomen met het specifieke hoofdstuk over kmo's, die een groot deel van de handel tussen de EU en Chili uitmaken; verzoekt de Commissie kmo's te helpen zoveel mogelijk te profiteren van de mogelijkheden van de gemoderniseerde overeenkomst, onder meer door bedrijven in de import en export richtsnoeren te verstrekken over de nieuwe mogelijkheden voor markttoegang, alsook administratieve en technische ondersteuning te bieden, procedures te vereenvoudigen en technische handelsbelemmeringen weg te nemen die vooral kmo's benadelen;

48. benadrukt dat er in het kader van de wereldwijde inspanningen ter bestrijding van de klimaatverandering snel zal moeten worden overgestapt op hernieuwbare energie en dat overheden snel maatregelen zullen moeten nemen om fossiele brandstoffen geleidelijk af te bouwen, onder meer door investeringen in fossiele brandstoffen te verminderen en het klimaatbeleid van overheden uit te sluiten van investeringsbescherming; beklemtoont dat de overeenkomst moet bijdragen aan de internationale inspanningen voor de omschakeling op hernieuwbare energie; dringt er bij de partijen op aan om de bepalingen inzake investeringsbescherming af te stemmen op het milieubeleid, de arbeidsrechten en de mensenrechten; stelt echter vast dat de overeenkomst bescherming mogelijk maakt voor investeringen in fossiele brandstoffen; benadrukt het potentieel van Chili om een belangrijke rol te spelen in de wereldwijde groene en rechtvaardige transities, wat ook de ontwikkeling van zijn eigen industriële capaciteiten ten goede zou komen; merkt op dat er enorme, duurzame en voorspelbare investeringen van onder meer EU-bedrijven nodig zijn om de Chileense sector voor hernieuwbare energie en de infrastructuur daarvan verder uit te bouwen en op te schalen; is in dit verband van mening dat de Global Gateway de ontwikkeling van gezamenlijke strategische projecten mogelijk moet maken en de capaciteitsopbouw moet bevorderen; is in deze context ingenomen met de start van een Europees initiatief voor de ontwikkeling van hernieuwbare waterstof in Chili, waarmee de ontwikkeling van deze strategische industrie in het land wordt bevorderd, werkgelegenheid wordt gecreëerd en ook de uitvoer van hernieuwbare waterstof naar Europa en de rest van de wereld wordt gestimuleerd;

49. benadrukt de leidende rol van Chili als belangrijke leverancier van kritieke grondstoffen, met inbegrip van grondstoffen die essentieel zijn voor de groene en de digitale transities, zoals lithium en koper; prijst de Chileense partners voor hun inzet wat betreft de samenwerking met de EU bij de toelevering van kritieke grondstoffen, die bijdraagt tot de veerkracht van de EU in sectoren zoals energie, vervoer, digitale infrastructuur en defensie; benadrukt dat EU-bedrijven dankzij deze wederzijds voordelige overeenkomst niet-discriminerende toegang tot Chileense grondstoffen zullen hebben, terwijl Chili voldoende ruimte wordt gelaten om beleid inzake lokale waardetoevoeging te voeren door de binnenlandse verwerking en transformatie van grondstoffen; neemt kennis van de bepalingen inzake dubbele prijsstelling en de beperkingen op het gebied van uitvoermonopolie; is van mening dat de EU Chili actief moet ondersteunen bij zijn inspanningen om op te klimmen in de waardeketen; is ervan overtuigd dat de exploitatie van grondstoffen op een ecologisch en sociaal duurzame wijze moet gebeuren en dat lokale gemeenschappen er baat bij moeten hebben en erbij moeten worden betrokken, waaronder inheemse gemeenschappen, wier rechten daarbij volledig geëerbiedigd moeten worden, met inbegrip van het recht op vrije, voorafgaande en geïnformeerde toestemming; is ingenomen met het memorandum van overeenstemming tussen de EU en Chili over een strategisch partnerschap inzake waardeketens voor duurzame grondstoffen en dringt aan op een snelle uitvoering ervan;

Institutionele bepalingen

50. acht het belangrijk dat de Gemengde Parlementaire Commissie (GPC) op de hoogte wordt gebracht van de besluiten en aanbevelingen van de Gezamenlijke Raad en dat de GPC aanbevelingen kan doen aan de Gezamenlijke Raad over de uitvoering van de overeenkomst; pleit ervoor dat de GPC tweemaal per jaar samenkomt om de parlementaire betrekkingen tussen beide partijen verder te verdiepen;

51. is ingenomen met een geïnstitutionaliseerd mechanisme om maatschappelijke organisaties te betrekken bij de uitvoering van de overeenkomst en de versterking van de interne raadgevende groepen; verzoekt de Commissie en de Chileense autoriteiten ervoor te zorgen dat het maatschappelijk middenveld actief en zinvol wordt betrokken bij het toezicht op de uitvoering van de overeenkomst, met inbegrip van ngo's, vertegenwoordigers van inheemse volkeren en vertegenwoordigers van bedrijven en vakbonden;

52. verzoekt beide partijen voldoende financiële middelen en technische bijstand te verstrekken aan de interne raadgevende groepen zodat zij hun taken naar behoren kunnen uitvoeren; verwacht dat de interne raadgevende groepen van Chili en de EU nauw samenwerken;

53. dringt bij beide partijen aan op een snelle uitvoering van de overeenkomst, wat iedereen ten goede komt, met name kmo's en vrouwen;

54. herinnert eraan dat de overeenkomst zowel op het niveau van de EU als van de lidstaten moet worden geratificeerd, terwijl de interim-handelsovereenkomst direct na ratificatie door het Parlement en de Raad in werking zal treden, omdat deze slechts van toepassing is op de handels- en investeringsaspecten die onder de exclusieve bevoegdheid van de EU vallen; is van mening dat de opsplitsing van de overeenkomst om het ratificatieproces te versnellen volledig in overeenstemming is met de bevoegdheidsverdeling tussen de EU en haar lidstaten en een snelle ratificatie van de onderdelen die onder de exclusieve bevoegdheid van de EU vallen mogelijk maakt, terwijl het brede karakter van de overeenkomst behouden blijft;

°
° °

55. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie / hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de regeringen en parlementen van de lidstaten, en de regering en het parlement van de Republiek Chili.